

Kuks ožívá barokem

RÁJ NA ZEMI V OBJETÍ BAROKNÍHO FESTIVALU

Není takového místa na světě, jako je Kuks. Jinde mají větší řeky než Labe, ale žádná z nich neutváří údolí mezi Jaroměří a Dvorem Králové takovou elegantní křivkou. Snad je jinde více památek, ale málokde jsou koncentrované na tak malé ploše jako Braunovy dramatické zásahy do pískovce v Betlémě a v Kuksu. Od čtvrtka do neděle ožije areál festivalem **Theatrum Kuks**, zasvěceným především barokní hudbě a divadlu.

FOTO: AUTOR

V historii se setkáme se slavnějšími šlechtici podporujícími umění, ale Franz Anton von Sporck (František Antonín Špork, 1662 – 1738) vytvořil ve východočeském Kuksu doslova „akademii“, která vynikala architekturou, sochařstvím, malířstvím, grafikou nebo bibliofilstvím. Ale také poezií, překladatelstvím, divadlem, italskou operou, lékárnictvím, zahradními projekty, tvorbou krajiny, stavbou fontán či lázeňstvím...

Kdo jednou pobýval...

Je až zarážející, kolik lidí poukazuje na jakousi přitažlivost Kuksu s cyklem Braunových dramatických alegorií Ctností a Neřestí a Braunova Betléma tři a půl kilometru odtud. První kontakt bývá bez ohledu na národnost a věk velice silný zážitek. Nemusíte tu házet přes hlavu minci do Labe nebo do kašny, a přesto vás to nutí, abyste se sem dříve nebo později vrátili.

Německý spisovatel Karl-Heinz Otto to nedávno potvrdil slovy: „Kdo jednou pobýval v Kuksu, ten se bude do tohoto východočeského, milostí obdařeného místa na Labi v podhůří Krkonoš stále vracet. Zdá se, jako by Matyáš Braun chtěl svými figurami předpovědět Goethovy protipóly Fausta a Mefista: budoucího a ničícího. Oba póly jednoho světa, bez něhož by neexistovaly ani v jejich kráse, ani v jejich věčnosti. Tak můžeme oceňovat svět Braunových kamenných postav na kukské terase. A nejen je. Protože v Kuksu je ještě mnoho co objevovat.“

Nezapomenutelná vzpomínka

Ačkoliv sám Sporck vydal dvě zakládací listiny, dlouho se čekalo na souhlas císaře a představy o klášteře-hospitalu a jeho obsazení mnišským řádem se měnily, trojice italských stavitelů Alliprandi, Netolla a della Torre zahájila stavbu špitálního kostela Nej-

světější Trojice po 12. březnu 1707 společně s klášteřem. V sobotu 29. srpna roku 1717 hradecký biskup novostavbu vysvětil.

Nebyl to však divadelní principál Huber, kdo zřymoval oslavnou báseň k vysvěcení kukského chrámu a kláštera, ale Heinrich Rademin, který o sedm let později přímo v Kuksu napsal divadelní hru Atalantu a další tituly s komickou postavou Hanswurst. Jeho báseň Nezapomenutelná vzpomínka k vysvěcení kukského svatostánku byla zveřejněna v pamětním tisku s grafickými montážemi zakladatelova erbu. Měl pravdu, když vedle Kuksu připomínal Sporckovy církevní stavby v Malešově, Lysé či Konojedech a předpověděl, že si tím hrabě získává nesmrtelnost.

Tanec smrti

Tanec smrti má svou paralelu v mnoha evropských městech už od středověku. Křes-